

אֵלֶּזְנֹת

כס"ד, ז' אב תש"ס

לְשִׁמּוֹת שְׂפָת

פְּרָשַׁת יִתְרוֹ

ומאֲהָבָה. וְכָל הַעוֹשֶׂה מִירָאָה וּמֵאֲהָבָה, בּוֹדֵאֵי שְׂכָל מַדּוֹת הַטּוֹבוֹת כְּלוּלוֹת בּוֹ. וְזֶהוּ 'אֲנִשֵּׁי אֲמַת שְׂנְאֵי בְּצַע', שְׂכִינֵן שֵׁשׁ בָּהֶם יִרְאֶה וְאֲהָבָה, בְּהִכָּרַח שִׁיחֵיו אֲנִשֵּׁי אֲמַת וּשְׂנְאֵי בְּצַע. וְלֹאֵלֶּה הָאֲנִשִּׁים רְאוּי שְׂמֵלֶאכֵי הַמְּרַבָּה יִשְׁמְרוּ אוֹתָם. וְזֶהוּ שְׂכָתוֹב 'וּשְׂמַתְ עֲלֵיהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרוֹת'.

זְרִיזוֹת לְלִמּוּד הַתּוֹרָה

עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת י"ב ב): 'וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַמְּדִבְרָ וַיַּחֲנוּ שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר', פָּרַשׁ רַבְּנֵי ה'אֹר הַחֲסִידִים הַקְּדוֹשׁ זִיע"א שְׂכּוֹנֵת הַפְּתוּב הוּא לְהַקְדִּים וְלִהְיוֹדִיעֵנו שְׂלוֹשׁ עֲנִינִים שֶׁהֵם מַעֲקָרֵי הַהֲכָנָה לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, שְׂבָאֲמַצְעוֹתָם נִתְרַצָּה ה' לְהַנְחִילָם נִחְלַת שְׂדֵי הַיָּם תּוֹרַתְנוּ הַנְּעִימָה, וְהִרְאִשׁוּן שְׂבָהֶם הוּא עֲנִין הַזְּרִיזוֹת לְלִמּוּד הַתּוֹרָה: הָאֲחֻד הוּא הַתְּגַבְרוֹת וְהַתְּעַצְמוֹת בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, כִּי הַעֲצָלוֹת הוּא עֵטֵב הַמְּפִסֵּד הַשְּׁגָתָה, וְלִזְה תִּמְצָא כִּי כָּל מְקוֹם שִׁיזְכִּירָנָה ה' לְתוֹרָה יִדְקֶדֶק לומר לְשׁוֹן חֹזֶק וְאִמְץ עַד גְּדֵר שִׁמִּית עֲצָמוֹ עֲלֵיהָ... וְתִרְאֶה כִּי לֹא תוֹשֵׁג הַהֲשָׁגָה אֲלֵא בְּהַתְּעַצְמוֹת גְּדוּל, וְכַנְגֵּד זֶה אָמַר הַפְּתוּב 'וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים', לֹא בָּא לְהוֹדִיעַ מְקוֹם שְׂמִמְנוּ נִסְעוּ שְׂאֵם כִּן הִיָּה לוֹ לְהַקְדִּימוֹ קוֹדֵם תְּחִנּוֹתָם, אֲלֵא נִתְפָּן לומר שְׂנִסְעוּ מִבְּחִינַת רִפְיוֹן יָדִים כְּמוֹ שְׂמִצְנוּ שְׂדִרְשׁוּ כִּן רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סְנֵהֲרִין קו). בְּפִסּוּק (לְעִיל י"ח ח) 'וַיִּלַּחֵם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְיֹתָם' בְּרִפְיוֹן יָדִים עַד כְּאֵן. וְהוּן עֲתָה נִסְעוּ מִבְּחִינָה זֶה וְהִכִּינוּ עֲצָמָם לְעַבֵּד עַבְדַּת מִשָּׂא בְּנַעַם ה', וְהוּא אָמְרו 'וַיָּבֹאוּ מִדְבַר סִינַי'.

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

גַּם זֶה אֵינְנוֹ רַע לְגַמְרֵי 'וְרַב חֶסֶד - מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד'. עוֹמֵד אִיפּוֹא כְּבִיכּוֹל בְּכּוֹדוֹ וּבְעֲצָמוֹ לְהַכְרִיעַ בְּחֶסֶדוֹ לְטוֹבָה. שׁוֹמֵעַ הוּא כִּיִּצַּד כְּבִיכּוֹל שׁוֹאֵל: יִשְׂרָאֵל מֵאִיר מֵהוּ עֲתָה, חֵי אֹז מֵת? חֵי! מְגִיעָה הַתְּשׁוּבָה מִבֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה. אִם כֶּה, הֵרִי יִכּוֹל הוּא לְחַזֵּר בְּתְשׁוּבָה עַל חֲטָאָיו!

לְאַחַר מִכּוֹן בָּאָה שׁוֹרָה שֶׁל חֲרוּפִים כְּלָפֵי עֲצָמוֹ, אֲגַב קְרִיאָה: יִשְׂרָאֵל מֵאִיר אֵל תִּשְׁן חֲזוֹר בְּתְשׁוּבָה! ('הַחֲפֵץ חֵיִם חֵיִם וּפְעֵל' ח"ב עֵמוֹד תְּקֵלָה).

...

עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת י"ח כ"א): 'וְאֵתָה תִּחְזֶה מִכָּל הָעָם אֲנִשֵּׁי חֵיל יִרְאֵי אֲלָקִים אֲנִשֵּׁי אֲמַת שְׂנְאֵי בְּצַע וּשְׂמַתְ עֲלֵהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרוֹת', פָּרַשׁ הַרַ"ק הָאֲבִיר יַעֲקֹב זִיע"א בְּסִפְרוֹ 'פְּתוּחֵי חוֹתֵם' שֵׁשׁ בּוֹ רִמְזוֹ עַל הַמְּלֶאכִים שְׂנִבְרָאִים מֵהַמְּצוֹת, וְהַמְּלֶאכִים נְבִרָאִים בְּהַתְּאֵם לְמַצּוֹת, כִּי הַעוֹשֶׂה מַצּוֹת שְׂלֵא לְשִׁמְם הֵרִי הוּא מְקַלְקֵל בְּבִרְיַת מְלֶאכִים אֵלוֹ, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: אֲפִשֶׁר לְרַמְזוֹ לְפִי מֵה שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָם לְבִרְכָה (אֲבוֹת ד' י"א) דְּעַל יְדֵי מַעֲשִׂים הַטּוֹבִים שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה נְבִרָאִים מְלֶאכִים טוֹבִים, הֵנִי מִיֵּלֵי אִם עוֹשֶׂה לְשֵׁם שְׂמִים, בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ. אֲבָל הַעוֹשֶׂה שְׂלֵא לְשִׁמָּה אֵין נְבִרָאִים מְלֶאכִים טוֹבִים, וְאֲדַרְבָּא - הוּא מְקַלְקֵל וְלֹא מִתְקַן. וְזֶהוּ שְׂכָתוֹב 'וְאֵתָה תִּחְזֶה מִכָּל הָעָם אֲנִשֵּׁי חֵיל' הֵם שְׂעוֹשִׂים הַמַּצּוֹת לְשֵׁם שְׂמִים, וְנְבִרָאִים מֵהֶם חֵילוֹת שֶׁל מְלֶאכִים. וְקִתְנֵי וּמִפְּרֵשׁ מִי הֵם הַנְּבִרָאִים עַל יְדֵי מַעֲשִׂיהֶם הַטּוֹבִים: חֵילוֹת שֶׁל מְלֶאכִים הֵם 'יִרְאֵי אֱלֹהִים', וְהֵנָּה 'יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲנִשֵּׁי אֲמַת' רְאִשֵׁי תְבוֹת, הֵם בְּגִימְטְרִיא 'אֲהָבָה', לְרַמְזוֹ דְּעוֹשִׂים מִירְאָה

הַמְּלֶאכִים שְׂנִבְרָאִים מֵהַמַּצּוֹת

וְאֵתָה תִּחְזֶה מִכָּל הָעָם אֲנִשֵּׁי חֵיל יִרְאֵי אֲלָקִים אֲנִשֵּׁי אֲמַת שְׂנְאֵי בְּצַע וּשְׂמַתְ עֲלֵהֶם שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרוֹת (י"ח, כ"א).

חֲתָנוּ הַצְּעִיר שֶׁל מְרַנָּא ה'חֲפֵץ חֵיִם' זִיע"א, רַבִּי מְנַחֵם זְקַס זצ"ל, הִיָּה מִתְגַּוֵּר יַחַד עִם חוֹתָנוּ וְהִיָּה דָר בְּעֵלִית הַגַּג בְּבֵיתוֹ וְשֵׁם עֶסֶק בְּתוֹרָה.

לְפָנֵי הַחֲתָנָה הַתְּנָה עֵמוֹ ה'חֲפֵץ חֵיִם' תְּנֵאֵי שְׂלִמְשָׁה שְׂעֵתִים בְּיוֹם עֲלוֹי לְהַעֲמִיד אֵת הַחֲדָר לְרִשׁוֹתוֹ, כְּדֵי שִׁיכּוֹל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּאֵין מְפָרַע. חֲפֵץ הוּא בְּשַׁעוֹת אֵלוֹ לְהִיֹּת לְבָדוֹ, בְּכֵדֵי לְלַמַּד מוֹסֵר, הַסְּבִיר לְחַתְּנוֹ. בְּסִקְרָנוֹתוֹ צוֹתֵת ר' מְנַחֵם לֹא פִּעַם וְהַקְּשִׁיב כִּיִּצַּד הִיָּה חוֹתָנוּ טוֹעֵן כְּלָפֵי עֲצָמוֹ בְּשַׁעוֹת שֶׁל לוֹמְדוֹ מוֹסֵר. מְסַפֵּר הוּא שְׂפַעַם בְּעֶשְׂרוֹת יָמֵי תְשׁוּבָה שְׂמַע כִּיִּצַּד תֵּאָר הַחֲפֵץ חֵיִם בְּצַבְעִים חֵיִם תְּמוּנָה שֶׁל עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא כְּבָר מֵת. מְבִיאִים אוֹתוֹ לְפָנֵי בֵית דִּין שֶׁל מַעֲלָה וְכוֹרוֹז יוֹצֵא שְׂבִיאוֹ אֵת פְּרוֹט זְכִיּוֹתָיו. בְּאִים מַחְנוֹת שְׂלָמִים שֶׁל מְלֶאכִים קְדוֹשִׁים שְׂנוֹצְרוֹ עַל יְדֵי תּוֹרָתוֹ שְׂלָמָה, מְצוֹתָיו שְׂקִים בְּמִשְׁךָ כֹּל יָמֵי חֵיָיו וְזְכִיּוֹתָיו הַגְּדוּלוֹת שׁוֹכָה לְהוֹן עַל יְדֵי סִפְרָיו שֶׁהוֹפְצוֹ לְזִכּוֹת הַרְבִּים בֵּין כָּלל יִשְׂרָאֵל. הוּא הַפְּתַע מִשֶׁ בְּרִאוֹתוֹ לְפָנֵינוּ הַמּוֹן רַב שְׂכּוֹה, אֲךָ מִיֵּד לְאַחַר זֶה יִצָּאָה פְּקוּדָה לְהִבְיֵא אֵת כָּל עוֹנוֹתָיו וְכִשְׁלוֹנוֹתָיו, וְרַעְדָה אַחְזוֹתוֹ בְּרִאוֹתוֹ אֵת הַמַּחְנָה הַעֲצוּם. כְּאֵן מְלֶאכִים נִכִּים שְׂנוֹצְרוֹ עַל יְדֵי הַמַּצּוֹת שְׂקִימֹן שְׂלֵא בְּשִׁלְמוֹת, לְלֹא לֵב וְלֹא מַחְשְׁבָה, לְלֹא חוֹשֶׁק וְלֹא דְבָקוֹת. וְכֵאֵן סָתֵם מְלֶאכִים שְׁחוּרִים שְׂמִיִּצְגִים אֵת פְּגָמָיו. שְׂקֵלוֹ מְדוּדוֹ עַד שִׁיִּצָּא הַפְּסֵק שְׁהוּא בִּינוֹנֵי, זֹאת אוֹמְרָת, לֹא רִשַׁע וְלֹא צְדִיק. וַיִּבְכֵן

חידון אֵלֶּזְנֹת - נושא פרסים היכן מצינו בפרשתנו 2 דורות, 3 דורות, 4 דורות?

פתרון החידה - פרשת וירא:

ש. אילו שני אנשים שואלים את ה' אם הוא יירונו צדיק בפרשה זו?
ת. אברהם שואל את ה' אם הוא יירונו את צדיקי סדום (בראשית י"ח כה).
גם אבימלך שואל את ה' אם הוא יירונו צדיק (כשהוא מתכוון לעצמו על זה שהוא לא נגע בשורה) (בראשית כ"ד).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת וירא:

ה' אברהם אבא אליאס מת"ת צאנו חיפה.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונת יכנסו להגרלה א"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".
את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.
בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

